

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาและสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามคำรายงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาและสำรวจพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในแต่ละตัวแปร อันได้แก่ เพศ ระดับชั้น และกลุ่มสาขาวิชา

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากยังไม่มีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานเพียงพอ งานวิจัยนี้จึงไม่มีการตั้งสมมติฐานทางการวิจัย

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ที่ศึกษาอยู่ ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 733 คน

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบลักษณะ เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรม-
จริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลักษณะ เป็น
มาตราประเมินค่า (Rating Scale)

5.3.3 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1) ความตรง (Validity)

- ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการตรวจสอบ
โดยคุลยพินิจจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ
- ความตรงตามภาวะสัมพันธภาพ (Construct Validity) โดยนำ
แบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน และนำมาวิเคราะห์
หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation)

2) ความเที่ยง (Reliability)

โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)
ของครอนบาค (Cronbach)

5.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์
ในการเก็บข้อมูลกับคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วย
ตนเอง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
โดยคำนวณและวิเคราะห์ค่าต่อไปนี้

1) ประมวลผลนับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น
และ กลุ่มสาขาวิชา

2) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนรายข้อและ
คะแนนรวมของพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากร-
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามตัวแปร
ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ของคะแนนพฤติกรรม
จริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนตามเพศ โดยค่าสถิติทดสอบที่

5) วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนตามระดับชั้น และกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

5.5 ผลการวิจัย

- 1) นักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ "พอใช้" ($\bar{X} = 2.71$, $SD = 0.32$)
- 2) พฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นักศึกษาแสดงออกมากที่สุด คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และที่แสดงออกน้อยที่สุด คือ ความเมตตากรุณา
- 3) นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- 4) นักศึกษาต่างระดับชั้น มีพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- 5) นักศึกษาต่างกลุ่มสาขาวิชา มีพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- 6) นักศึกษามีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับ "ค่อนข้างต่ำ" ($\bar{X} = 2.24$, $SD = 0.42$)
- 7) แนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นักศึกษาแสดงออกมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ และที่แสดงออกน้อยที่สุด คือ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- 8) นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- 9) นักศึกษาต่างระดับชั้น มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
- 10) นักศึกษาต่างกลุ่มสาขาวิชา มีแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05



5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมจริยธรรมและแนวโน้มพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ "พอใช้" และ "ค่อนข้างต่ำ" ตามลำดับ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อนักศึกษาไม่ว่าจะเป็น พ่อแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนสื่อมวลชนต่างๆ ควรได้ตระหนักว่าต้องมีการรับเร่งดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงลักษณะพฤติกรรมนักศึกษาให้เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้นและสอดคล้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ โดยนั้หลักจิตวิทยาการศึกษาประกอบการศึกษาหาวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของนักศึกษา เช่น วิธีการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดตามมา หากมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม การเสริมแรงโดยการให้รางวัลนักศึกษาผู้ที่มีพฤติกรรมที่ดีงาม เช่น การมอบวุฒิบัตรประกาศเกียรติคุณ หรือการกำหนดระเบียบเพื่อเป็นการลงโทษนักศึกษาผู้ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อจิตใจ พัฒนาการ และพฤติกรรมของนักศึกษา และยังเป็นการปลูกฝังลักษณะจริยธรรมที่ดีงามให้นักศึกษา เป็นบุคคลที่มีลักษณะ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

5.6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา เช่น วิธีการสอนจริยธรรมในหลักสูตร สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษา เป็นต้น
- 2) ควรได้มีการศึกษาถึงตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ความเชื่อในอนาคต เป็นต้น เพื่อค้นหาว่าตัวแปรใดบ้างที่จะนำไปประยุกต์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการจริยธรรมแก่นักศึกษา
- 3) ควรได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิควิธีการอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น